

Родинна вечеря

Знаю, що ти читаєш, жабо. Псевдовідверту маячню, в якій широті менше, ніж у святковому зверненні мемра. Героїня — невдаха. Бухає, депресує, побивається за колишнім, наче зруйновані стосунки — найгірше, що трапляється в житті. Одразу думаєш: про мене написано — і гортаєш далі. Сподіваєшся знайти щось корисне? Повчальне? Пораду, що виведе на новий рівень? Ні. Закрий. Постав на полицю. Ти в книгарні, а не вдома. Тут нічого для тебе немає. Купи пропис. Отам, поруч із картонкою про тихий вечір на болоті, якраз підійде. Краще не бери нічого, нащо? Паскудні пилозбірники — займають простір, захаращають дім, висмоктують енергію. Де ти зберігатимеш книжки? Місця й так мало. Зовсім немає.

Тягнеш час, завжди в тебе так. Вештаєшся між рядів, куйовдиш понижене філіруванням волосся, витріщаєшся на продавчинь. Вони якось дивно на тебе

поглядають: певно, зібралися внести до списку місцевих божевільних. Перемацуєш слизькими від поту пальцями кілька десят обкладинок — від бестселерів до нікому не відомих брошурок. Довго вибираєш, а потім витягаєш першу ліпшу, притискаєш до грудей, поспіхом умощуєшся на драбині. Взагалі-то вона існує, щоб діставати книжки з найвищих полиць, а не для того, щоб ти розсілася, наче в читальному залі. Поки продавчині гуртуються навколо острівця з новинками, перекладають і сортують, вишуковують стосами, розвертають обкладинками до світла, ти читаєш. Вони — не те, що ти, жабо. Ніколи не читають. Заборонено посадовими обов'язками.

Ставиш книжку на місце й ідеш у секцію подарункових видань. Хоч щось, жабо. Давно треба було припинити зависати й затягувати час. Досить зволікати. Фея просила прийти раніше й допомогти готовувати вечерю. Вийде краще, ніж на фотографіях із кулінарних збірників, важких і величних, наче давні Євангелія. Усі запаковані в плівку. Крім однієї. Якби консультантки підійшли й запитали, чого це в кишені в тебе зім'ята плівка, альбом із веганськими рецептами без упаковки, ти б сказала, що так і було, та хто б повірив: навіть зогнилі авокадо з п'ятдесятивідсотковою знижкою загортують у поліетилен.

Тобі не місце тут. Прокрадися в сиру комірчину з ганчірками й відрами. Умостися в темряві, якомога

далі від людей, підсвічуй телефоном і читай. Аби тільки не йти на грьобану родинну вечерю. Де твоя совість? Здерла плівку на подарунковому виданні — знаходяться скотиняки, які пакують джерела знань у поліетилен, — гортала, поки дійшла до розділу десертів. Можна подумати, тобі це треба. Раніше — так, зараз — ні. Кілька рецептів. Шоколадні брауні з керобом. Облиш. Тобі не актуально. Може, подарувати феї? Коли ви зустрічалися востаннє, вона замовила лате на соєвому молоці. Він любить кокосове. Час уже покинути думати про нього. Відволіктися. Замість книжок розглядаєш записник. Гумки та кишені, по-молескінівському заокруглені кутики. Це шістнадцятий, гарно ляже на верхівку вежі. Різnobарвні обкладинки, ретельно зшиті подвійними нитками, сторінки, на яких однаково зручно малювати ескізи та мисленневі мапи: від картинки в центрі, наче відростки нейронів, тягнуться різnobарвні лінії. Аркуші велики, можна викреслювати колонки таблиць, розбивати плани на підпункти, складати списки справ, робити нотатки. Ти не намалювала жодної: пізніше, іншим разом, коли знайдеться час. Усі записники однаково порожні. За десять хвилин шоста. Запізнюючися, жабо.

Виходиш із книгарні, через перехрестя, де автомобілісти ігнорують червоні вогні, вузькою доріжкою вздовж ботанічного саду, де заокеанські рослини впираються у скляні дахи теплиць. Тобі й на думку не

спало з кимось його знайомити тоді, коли він був із тобою, ті кілька жалюгідних місяців, коли він часом ночував у тебе. Зараз ти сама. Фея з усього робить подію. Сьогоднішня вечера. Прийде тітка Елла. Отже, тітка, ти, фея і її новий хлопець. Дві години — і все закінчиться, ти повернешся додому. Не доведеться ні з ким говорити. Якщо спустишся вниз, за три хвилини прийдеш до затишної клініки без вивісок і картотек, куди, по правді, тобі давно пора навідатися, але ти йдеш прямо, повз інститут, де працює тітка Елла, до старої п'ятиповерхівки. Винаймати житло в центрі — дуже по-фейському. Вона любить скрапбукінг, ОСББ, дорогі квартири й понти.

У дворі повно троянд. Це збіг, чи за нею всюди тягнеться вайб концептуального озеленення? Кущ, як тіло набряками, обкідало пуп'янками. Угамуйтеся. Отямтесь. Сором бути рожевими. Ви не в тропіках, де шаленство барв можна вибачити, бо сонце перегріває рослинам голови, квітки втрачають почуття міри та здоровий глузд, вивертаються назовні, демонструють палюче-червоні виразки нутрощів, які годилося б сховати, витягають мацаки повислих у повітрі коренів. Навіть орхідеям у джунглях біля Амазонки варто шануватися, а тим більше — квіточкам, посадженим у загородках попід вікнами. Досить діляночки два квадратні метри завбільшки. Багато не треба, припиніть безмірно розростатися, звикніть до

обмежень. Щоб отримати потрібний колір, гору фломастерів перевели, використали більше паперу, ніж фея марнує на витинанки, пелюстки тижнями відмочували в хімікатах і випікали кислотними сумішами. Серед троянд — жасмин. Лавка між двох кущів, магічний портал, двері в рай. Лишилася б там і нікуди не йти, нанюхатися білого цвіту до головного болю, до задурманення, до втрати координат. Швидше, не відволікайся, ти майже запізнилася. Приїхала зарані, дві години просиділа в книгарні, тягнула час. Іти до феї, знайомитися з її новим хлопцем, вони вже живуть разом, а ти жодного разу не бачила його. Удавати, що в тебе все добре, тепер, коли ти сама, покинута й нікому не потрібна.

Натискаеш кнопку на домофоні, фея не питає хто, відразу впускає. Ліфта немає, ти підіймаєшся сходами. Прольоти — величезні. Ти задихаєшся, відсапуєшся, перепочиваєш біля вікон, заставлених горщиками з бегоніями. Листки зів'ялі від спеки. Запускаєш руку за пазуху. Хоч би з ніг до голови посыпалася тальком і змастилася антиперспірантом, усе одно пітнієш. Сукня від місцевих виробників парить, закінчиться тим, що шкіра облізе, наче від опіку. Ти купила цю сукню, бо він закликав підтримувати місцеві бренди. Рука-ви закривають зап'ястки, а поділ сягає щиколоток. Літо — найгірша пора року. У закритому одязі спекотно, відкритого ти не носиш.

Тиснеш на дзвінок. Відчиняє фея. У фартуху, з ножем у руці, з підколотими пасмами — аби волосся не потрапило у страву. Всі кажуть, що ви схожі. Ні, не-правда. Очі однакові. Тільки в неї — гарні.

Ти роззуваєшся й босоніж ступаєш на холодну плитку. Фея цокотить підборами, поправляє фартух і стає різати хліб. Мереживо на подолі подібне до витинанки. Дві симетричні квітки в рамці на стіні. Коли це вона встигла повісити? Місяць як переїхала. З коридору заходиш у вітальню — квартиру перебудували, об'єднали кухню з кімнатою, залишили маленьку спальню. Те, що треба для двох: для феї та її нового кохання. Зверни увагу на вдале планування. Кожен сантиметр простору додає зручності й легкості. Не те що в тебе. Все захаращено речами, немає де лягти спати. Одоробло у великій кімнаті. Займає місце. Жодної користі.

— Я просила тебе прийти раніше, — каже фея. — А ти запізнилася.

— Розпочнемо офіційне знайомство з твоїм новим хлопцем без попередньої підготовки, — кажеш ти. — Навіть не знаю, чи впораюся. Забула, як його звати. Чи ти не казала? Тітка Елла скоро прийде?

— Ти вже з ним знайома. Тітки Елли не буде. Не встигає здати статтю у щорічний збірник, працюватиме до ночі, — каже фея і простягає кошичок із хлібом. — Постав на стіл.

Чорний безглютеновий. З насінням льону. Його улюблений. Припини, скільки вже можна про нього думати. У глибоких тарілках зеленіють салатні листики й шматочки авокадо. Достигле краще потовкти на гуакамоле, але це хто як любить. Веганство в моді. Навіть фея додає в раціон більше овочів.

— Дістань десерт, хай підтане. Холодильник надто морозить. Зразу їсти не можна, — каже фея і знімає фартух.

Відчиняєш дверцята. Зелені креманки з опуклими кульками-бородавками. Колись здавалися тобі найпрекраснішим посудом у світі. Фея забрала собі, а ти й не помітила коли. Обережно виймаєш три порції. Поки ти ниділа над зошитами, бабця розкладала порізане желе, заливала розколоchenою з желатином сметаною. Мозаїка застигала, зблискувала білою густотою, в якій вітражами мерехтіли барвисті кубики. Фейн десерт без желатину. Білий шар — повітряно-пористий, як самбук із білків і м'якоті печених яблук, але нічого від бридких курячих яєць там немає. Кокосові вершки. Жовтий шар — пюре маракуй з сиропом агави. Як тобі це, жабо? Всередині замлоїло, закрутило, стисло й не відпустило.

— Це десерт за рецептом Елен Бішоп? — питаєш ти, хоча знаєш відповідь.

Двері відчиняються. Забула замкнути. Обертаєшся й бачиш його. Дивишся, наче вперше. Обличчя по-круглішало, стало схожим на подушечку для шпильок,

які ти, на лихо, забула прихопити. Пасма русого волосся прикривають брови. Вії — жовтувато-безколірні, наче ледь висвітлені. Усміхається широко. Зуби білі, бо єсть багато сиріх овочів. Говорить чітко, наче відкушує від хрумкого яблука. Ти насилиу вітаєшся, говорити важко, немовби в роті переварене кіноа. Міє руки. Іде переодягнутися в спальню. Можна подумати, ти не бачила його без одягу. Широкі груди, на животі — місячна доріжка веде до паху, там ліворуч родимка з обрисами острова, ти її любила цілувати. Повертається в білій футболці.

Фея виймає з духовки печену картоплю. Ставить на керамічну підставку поруч із мисочкою білого соусу з кеш'ю й місо. У піалці — червоний соус із помідорів, цибулі й тушкованої квасолі. Сідаєте до столу. Ти — на стільці з незручною твердою спинкою. Вони — поруч, на дивані.

— Картопля — це чудово, — каже він і пригортається до феї.

— Їж, поки тепла, — відповідає вона.

Ти мовчиш, насипаєш собі салату. Змащена олією рукола, авокадо, помідор. На зубах хрумтять кедрові горішки, якими фея щедро посыпала страву. Із насінин ніколи не виростуть тридцятиметрові дерева й не затулять кронами неба.

Чого ти, жабо? Хіба в тебе збереглися виняткові права? Робиш із себе жертву? Стражденна жаба.

Можна подумати, хтось штрикне тебе виделкою. Зажене в тіло колючки, попередньо відмочені в солоному розчині.

— Як у тебе справи? — бадьоро питає він і не відводить погляду. Дивиться, наче ти — розмита пляма поза фокусом зору. Бокова стежка, що нікуди не привела. Далека знайома.

Усе добре. Чудово. Як завжди. У тебе все може бути тільки прекрасно. Не боїться, що ти розповіси. Весь час мовчала. Боялася зурочити, поки зурочувати не було чого. Якби все йшло як треба, він зразу зустрічався б із феєю. Телефонувала вантажникам? Домовилася? Минулого разу не склалося, але це треба вирішити, — фея дивиться на нього, і він киває. Обговорювали кляте одоробло. Наче ти сама не знаєш.

— Можна мені вирішувати, коли запrositi вантажників? — починаєш гостро, як дванадцятирічна бунтарка. — Це все винна комісія ОСББ. З ними неможливо домовитися. Щомісяця присилати рахunkи за утримання прибудинкової території — це вони можуть. Вимагати плати за площу, вдесятеро більшу, ніж використовуеш. Жодної користі з тих дармоїдів. Садять липи. Вишні. Дивні дерева з мочалками бордових суцвіть.

— Оцтові, — підказує фея.

— Мені здавалося, що кавові, тільки плоди на них не дозрівають, бо це не Бразилія, але неважливо. Беруть